

Eina Sindical d'Informació

EL PROFESSORAT D'FP OPINA:

**On som i cap on
va la formació
professional**

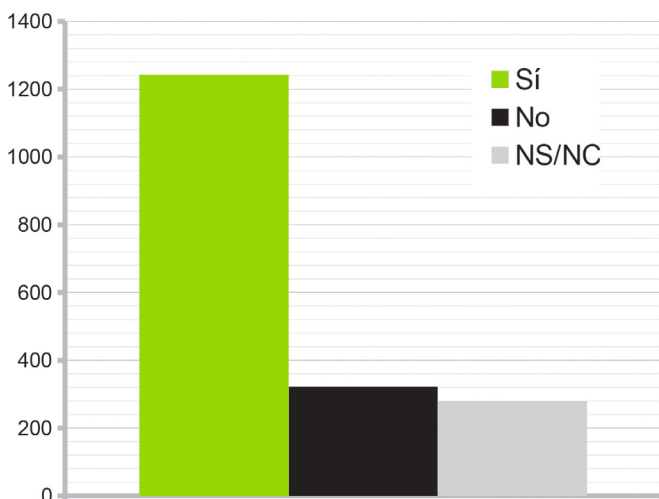

CURS 2023/24

Durant aquest curs, 2023/2024, USTEC-STEs (IAC) hem demanat al professorat de formació professional del Departament d'Educació la seva opinió sobre la realitat actual de l'FP en els centres educatius públics de Catalunya. L'FP ha patit molts canvis a causa de part del desenvolupament de la Llei d'FP de Catalunya de 2015 i de la implementació de la nova Llei Orgànica de l'ordenació i integració de l'FP de l'Estat.

En aquesta línia, **2.485 professors i professores d'FP** han participat en una enquesta sobre diferents aspectes que afecten la formació professional i les nostres condicions laborals. Aquests són els resultats:

1. Un gran nombre de docents d'FP han respost que estarien d'acord en adscriure tot el **professorat d'FP en un sol cos docent adscrit al subgrup A1 i nivell 26 de la funció pública**. Un 12,96% hi estaria en contra (322 participants) i la resta no ho sap o no contesta (NS/NC).

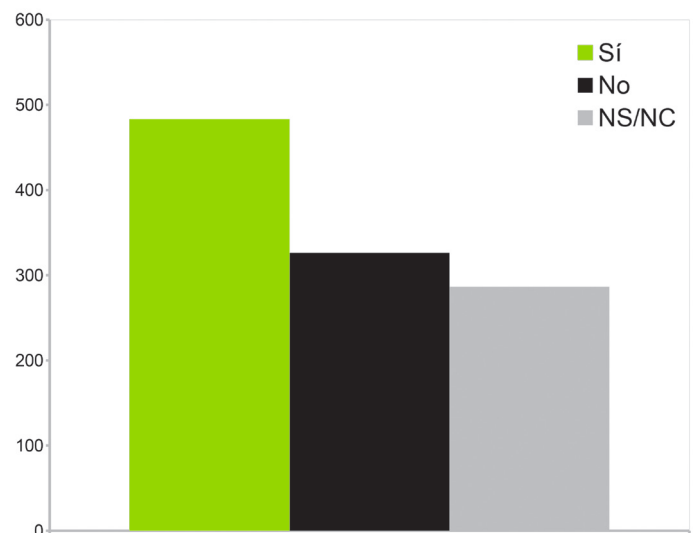
Gràfic 2.1

En l'actualitat, el professorat d'FP **es troba dispers en diferents cossos docents** i altres llocs de treball (cos de professorat tècnic d'FP, cos de professorat de secundària, cos de professorat d'arts i disseny, cos de mestres de taller d'arts i disseny, cos de professorat especialista en sectors singulars de l'FP, cos d'inspecció, cos de catedràtics de secundària i EOI, professorat especialista —règim laboral—, cos de tècnics de gestió de la Generalitat de Catalunya —règim laboral—, etc.).

Aquest fet perjudica la promoció professional i la mobilitat del col·lectiu al llarg de la carrera com a funcionaris/àries o treballadors/es públics. A més a més, **genera desigualtats entre docents del mateix col·lectiu i dificulta l'assoliment del nivell 26 del funcionariat**, el qual és el que correspondria al professorat que imparteix docència a estudis superiors.

EL PROFESSORAT D'FP DEMANEM UN COS ÚNIC DE PROFESSORAT DE FORMACIÓ PROFESSIONAL ADSCRIT AL SUBGRUP A1 I AL NIVELL 26 DE LA FUNCIO PÚBLICA

2. Cada vegada hi ha més docents d'FP que són o han estat tutors o tutores d'FP dual. Concretament, el 44,10% del professorat participant en aquesta pregunta (1.096) ha estat tutor o tutora d'FP dual alguna vegada i el 29,78% no ho ha estat mai. La resta no ho sap o no contesta.

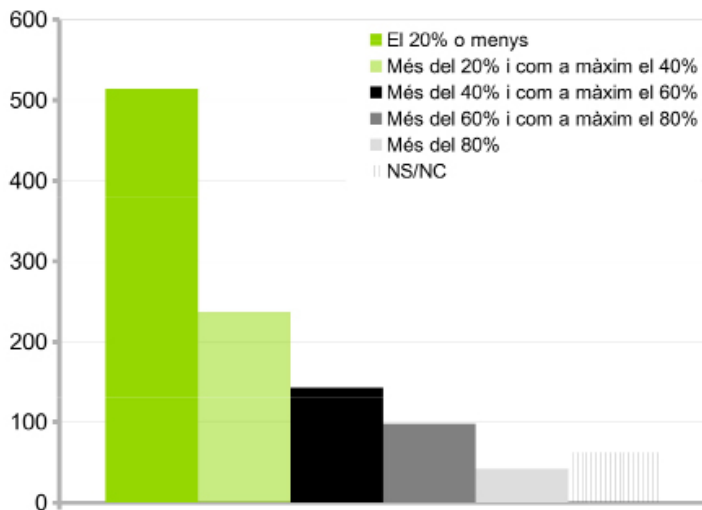

Gràfic 2.2

La figura de tutor/a en l'FP dual és cabdal per tenir una visió més real i creïble sobre el compliment efectiu de la funció d'aquest model d'FP, lluny dels estudis "interessats" que a tal fi publica el Departament d'Educació o entitats externes. **Són els tutors i tutores de l'FP dual qui han pogut respondre millor a les següents preguntes de l'enquesta.**

EL PROFESSORAT D'FP, I EN ESPECIALS ELS TUTORS I TUTORES D'EMPRESA, ÉS EL COL·LECTIU QUE MÉS S'HA DE TENIR EN COMPTE A L'HORA DE VALORAR L'EFICIÀCIA I EFICIÈNCIA DE L'FP DUAL

3. Quin percentatge (aproximat) del teu àmbit, com a tutor/a, acaba contractat per l'empresa una vegada acaba la relació acadèmica/formativa?

Gràfic 2.3.1

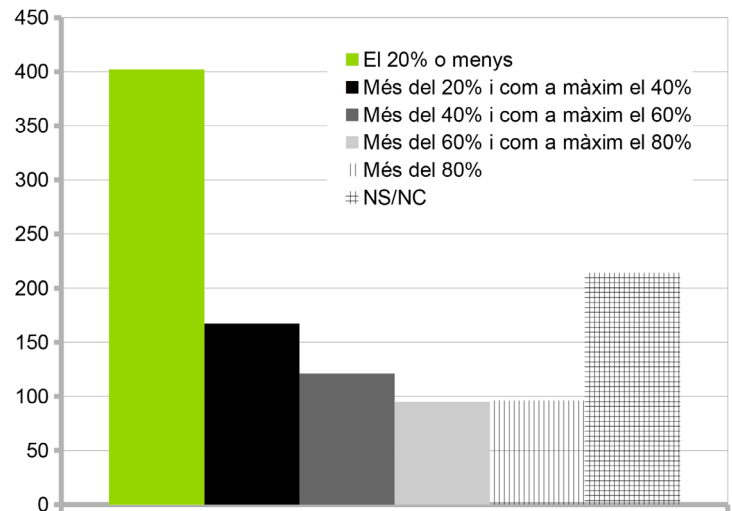
Segons les respostes dels participants en aquesta pregunta (la majoria tutors i tutores de l'FP dual), només l'1,49% considera que les empreses amb conveni de dual amb el Departament acaben contractant aproximadament el 80% de l'alumnat. El 3,94% considera que les empreses acaben contractant entre el 60 i 80%; el 5,75% entre el 40 i 60%, i el 9,54% entre el 20 i 40%. **El més comú és el professorat que considera que les empreses no acaben contractant l'alumnat de la dual o, en tot cas, no arriben a contractar el 20%.**

Aquest resultat comença a donar una visió més acurada del que suposa la dual a Catalunya i la seva veritable finalitat. Aquesta qüestió la podem analitzar amb més precisió amb la pregunta següent.

4. Quin percentatge (aproximadament) d'alumnat que acaba essent contractat per l'empresa una vegada finalitzada la seva relació acadèmica amb aquesta gaudeix d'un contracte laboral coincident amb el nivell acadèmic (titulació) dels estudis d'FP fruit d'aquesta relació (FCT o dual)? (Gràfic 2.3.2)

Segons les respostes, només el 3,86% del professorat que participa en aquesta pregunta coincideix que més del 80% de l'alumnat que acaba essent contractat per l'empresa o alguna de les empreses on ha realitzat la formació dual gaudeix d'un contracte laboral conforme a la titulació. Per contra, el 16,18% considera que s'esdevé amb el 20% o menys d'alumnat contractat.

Per tant, si bé és cert que és molt poc l'alumnat que acaba essent contractat per l'empresa on duu a terme la

Gràfic 2.3.2

formació dual; també ho és, segons la informació facilitada pel professorat, que gran part d'aquest alumnat acaba gaudint d'un contracte laboral conforme els seus estudis i titulació. **No obstant això, la mostra sembla irrellevant sobre el total d'alumnes i cal tenir present que aquesta modalitat és minoritària malgrat els diversos beneficis per a les empreses, que no pas per a l'alumnat.**

En conclusió, segons aquestes dades, **la formació professional dual no compleix en part amb els objectius plantejats, però hi ha una certa predisposició per part de l'empresa a respectar el nivell acadèmic de l'alumnat que acaba essent contractat.**

L'ALUMNAT D'FP S'HA DE FORMAR EN EL SI DE L'EMPRESA SEGONS ELS ESTUDIS QUE ESTÀ CURSANT I EL NIVELL ACADÈMIC I PROFESSIONAL CORRESPONENT

5. El professorat d'FP demostra un alt grau de consciència col·lectiva i aposta per l'eliminació de les desigualtats entre el professorat d'FP. De fet, el **61,97% del professorat** que ha respost a aquesta pregunta (1.540 docents) s'ha mostrat d'acord que **tot el professorat del cos de professorat tècnic d'FP pugui integrar-se al cos de professorat d'ensenyament secundari.** (Gràfic 2.4)

És evident que la cohesió del professorat d'FP és la millor manera de fer front als nous canvis que preveu la nova Llei d'FP estatal, i la igualtat entre treballadors i treballadores enforteix l'acció i la reacció contra qualsevol ingerència en contra dels drets laborals i professionals

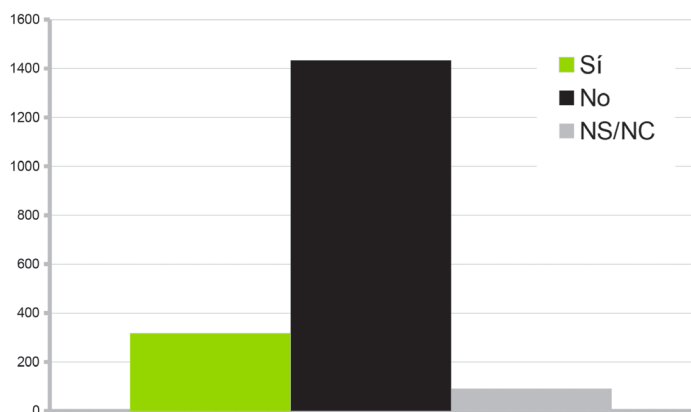
Gràfic 2.4

del col·lectiu. A part que qualsevol mena de discriminació laboral o professional entre treballadors i treballadores que exerceixen la mateixa professió vulnera diferents principis jurídics d'àmbit laboral i constitucional.

**PEL MATEIX TREBALL,
MATEIX SALARI**

**UN PRINCIPI BÀSIC DEL DRET
LABORAL**

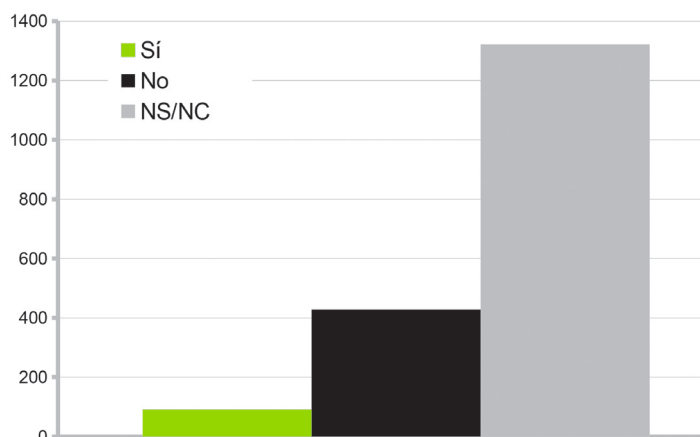
6. USTEC·STEs treballem activament per a la salut dels treballadors i treballadores del Departament d'Educació i tenim representants de prevenció de riscos laborals en els dotze serveis territorials que participen activament en els corresponents comitès de salut. Però això no és suficient, i consultem continuadament els docents per anar més enllà i exigir que els llocs de treball siguin un espai més segur. En aquesta línia, hem preguntat si “durant el curs acadèmic 2022/2023 el professorat ha patit alguna mena de maltractament laboral, sexual o intel·lectual”, i si en cas afirmatiu hi ha hagut una resposta per part del Departament. Doncs bé, malauradament, **317 docents de formació professional que han contestat han patit en algun moment un atemptat contra la seva persona**, entorn del 12,76%.

Gràfic 2.5

Som davant d'unes xifres de professorat maltractat intolerables, si bé és cert que no podem tolerar ni un sol cas. **El Departament ha de buscar les estratègies necessàries per posar fi a aquesta xacra.** Per això, ha de buscar els mecanismes adequats perquè el professorat torni a gaudir del reconeixement i prestigi social i laboral, intern i extern, que va tenir en el seu moment. Això va més enllà del reconeixement com a autoritat pública en el si de les funcions o de tenir un sou digne. El decret de plantilles ha fet molt de mal, ja no tan sols en l'àmbit acadèmic en totes les etapes educatives, sinó també en allò que afecta el reconeixement i valoració del professorat.

El greuge, però, no acaba aquí. Segons el 17,22% (428 docents) dels enquestats, davant d'una situació de maltractament contra el professorat, el Departament no ha pres mesures per corregir-la. Tan sols un 3,62% (90 docents) ha considerat que sí que s'ha fet alguna cosa al respecte, i el 53,20% (1.322 enquestats) no saben si el Departament hi ha fet alguna cosa. Això evidencia que l'estratègia utilitzada pel Departament en aquests casos es limita, sobre manera, a intentar ocultar els successos i, en tot cas, “passar pàgina”.

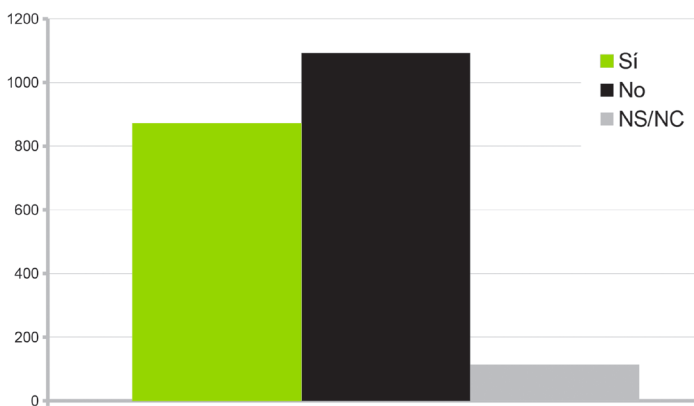
Gràfic 2.6

La sensació de desprotecció per part del professorat és evident i això crea neguit i desconfiança. Per aquest motiu els docents demanen una actuació decidida i contundent per part de l'Administració.

**EXIGIM AL DEPARTAMENT UNA
APOSTA FERMA, DECIDIDA I
URGENT PER ERRADICAR LES
AGRESSIONS AL PROFESSORAT D'FP**

7. El 21 d'abril de 2022, va entrar en vigor la Llei orgànica d'ordenació i integració de la formació professional. Possiblement, som davant la llei neoliberal més agressiva de la història contra el món laboral, contra les persones i contra un estat social i democràtic. Ja que externalitza el currículum, atorga a l'empresa fins al 50% de la docència, fa obligatòria l'FP dual —la qual cosa crea una nova classe social treballadora—, devalua les titulacions, desregula completament el sistema d'FP actual i blindava el control del sistema a l'empresa i n'exclou la part social.

Per poder combatre aquesta anomalia la millor manera és fer-la conèixer a tots els agents implicats. Per això hem preguntat al professorat si n'eren coneixedors. El 35,09% dels participants han respost que sí; 872 participants, el 43,98%, que no, i 114 persones no saben/no contesten.

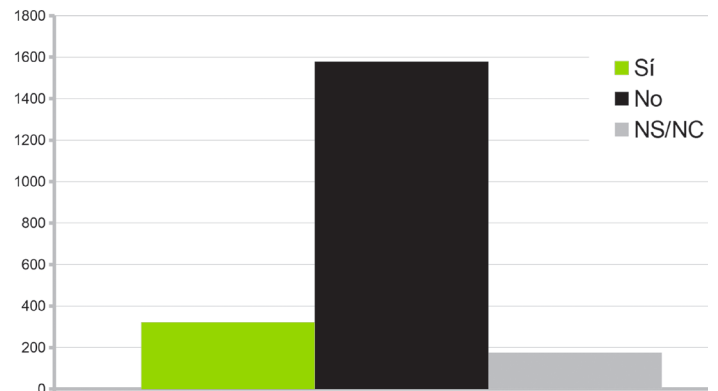
Gràfic 1.1

És cert que a Catalunya la reforma curricular que es va iniciar ara fa tres anys ja va alertar el professorat de cap a on anaven els tirs; l'externalització íntegra de l'FP. Ningú s'imaginava, però, que es pogués anar tan lluny i que la llei estatal acabés apostant per eliminar completament la formació professional existent per transformar-la en una FP exclusivament ocupacional pensada únicament per complaure les necessitats de les empreses en moments puntuals.

Des d'USTEC·STEs creiem que ara és el moment d'informar-nos i d'informar perquè tothom valori què implica la nova llei i el seu desplegament i així poder minimitzar-ne els efectes i lluitar per una Llei d'FP que tingui com a eix central l'alumnat, els professionals i la societat.

NO A L'EXTERNALITZACIÓ DE LA FORMACIÓ PROFESSIONAL, SÍ A LA FORMACIÓ PROFESSIONAL PÚBLICA I DE QUALITAT

8. La formació professional dual és la gran estrella de la nova Llei d'FP. Quantes vegades hem fet referència a Alemanya quan parlem de la dual? Quasi sempre. Qui és que coneix millor com funciona la dual a Catalunya? Entenem que el professorat d'FP i, en especial, els tutors i tutores de dual dels centres educatius. Per això hem fet la pregunta "Estàs d'acord en l'obligatorietat de la dual en tots els cicles formatius?". El professorat ha respost, en un 63,54%, que no (1.579 persones) i un 12,92% que sí (321 docents). La resta, NS/NC.

Gràfic 1.2

Aquesta pregunta ha sigut una de les més contestades, i reflecteix clarament que la dual no funciona a Catalunya ni, de fet, a la resta de l'Estat espanyol, on representa poc més d'un 4% de tot l'alumnat, lluny de les xifres europees. Tot i això, la nova llei fa cas omís a la realitat i tira pel dret.

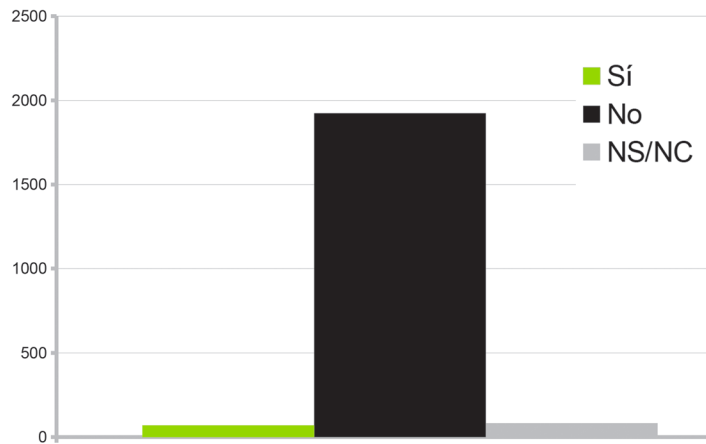
USTEC·STEs fa molt de temps que defensem una FP de tres anys en la qual els dos primers siguin acadèmics i professionalitzadors als centres educatius i el tercer any pugui ser en alternança a l'empresa, sempre de manera voluntària, o bé acadèmic al centre.

USTEC·STEs DENUNCIEM QUE LA DUAL A CATALUNYA NO FUNCIONA

I QUE LA NOVA LLEI D'FP NO SOLUCIONA LA SITUACIÓ, SINÓ QUE L'AGREUJA

9. És evident, com ja s'ha dit, que la nova Llei d'FP té un caràcter eminentment liberal. Una de les evidències més contundents és que permet que les empreses puguin acabar impartint fins al 100% del currículum dels cicles formatius. Això contradiu el Reial decret 659/2023, de 18 de juliol, pel qual es desenvolupa l'ordenació del sistema d'FP, que ho limita al 50% (però un Reial decret és més fàcilment modificable que no

pas una llei). A la pregunta “Estàs d'acord que l'empresa privada pugui impartir fins al 100% del currículum dels cicles formatius?”, el 77,42% (1.924 docents) del professorat ha respost que no i només un 2,78% (69 docents) que sí.

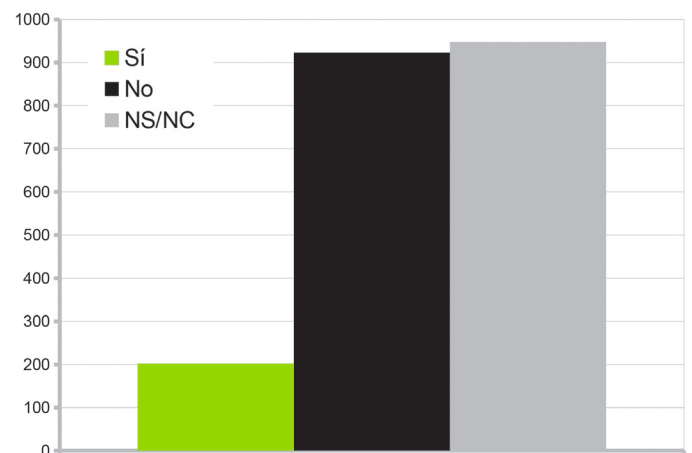
Gràfic 1.3

L'ordenació curricular de l'FP que pateix Catalunya des de fa tres anys ja va implicar una pèrdua d'uns 500 llocs de treball directament o indirecta. És evident que impartir un 100% del currículum en les empreses, per persones alienes al centre, implica una reducció d'un 100% de professorat dedicat a la docència. A més a més, són múltiples els desavantatges de la nova ordenació curricular, amb els mòduls de Projecte i de Síntesi, els canvis de mòduls/UF de cursos dels diferents nivells, les modificacions horàries, la pèrdua d'hores de laboratori, tallers i pràctiques (amb els desdoblaments corresponents)... i tot l'enrenou que va provocar en els centres.

Finalment, de moment, la dual no anirà més enllà del 50% del currículum. Per altra banda, no hi ha suficients empreses per poder absorbir tota la dualitat dels cicles formatius, especialment pel que fa als cicles de grau mitjà. Però tot això són situacions estructurals que inevitablement, de vegades per bé i de vegades no tant, canvien amb el temps, i el que queda és la llei i la bretxa que ha deixat en la societat. Si no revertim aquesta situació ara, pot ser que amb el temps l'acabem acceptant o ens hi acabem acostumant.

LA NOVA LLEI D'FP DONA EL CURRÍCULUM DELS CICLES FORMATIUS A L'EMPRESA I EL LLIGA, EN PART, A LES SEVES NECESSITATS PUNTUALS

10. El Ministeri d'Educació i de la Formació Professional ha anat manifestant que la nova FP suposa un canvi de paradigma, un gir de 180°, en el sistema de la formació professional, i és cert si fem una lectura, no necessàriament acurada, de la llei i dels reials decrets que la desenvolupen. Un dels canvis és la substitució de l'eix vertebrador dels estudis acadèmics de l'FP. És a dir, la substitució de les titulacions de grau mitjà i superior pels nous graus d'FP: A, B, C, D i E. A la pregunta de si el professorat està d'acord amb els canvis, la resposta ha estat que un 37,14% hi està en contra (923 professors i professores) i només un 8,13% a favor (202 docents). El 38,15% no respon o no contesta.

Gràfic 1.4

És evident que aquest canvi és possiblement el que més afectarà l'alumnat, ja que implica la substitució d'una titulació acadèmica com a base referencial d'accés laboral, professional, acadèmic i social per una certificació destinada exclusivament a ocupar l'alumnat. En aquest moment, ja hi ha entitats sindicals d'empresa que demanen referenciar la classificació professional en els convenis col·lectius de les empreses d'acord amb els nous 5 graus, cosa que podria acabar suposant una pèrdua significativa de projecció laboral, professional i social del treballador o treballadora.

Malauradament, encara és necessària més informació per contrarestar els possibles efectes negatius que pot implicar la nova estructura de l'FP. És de cabdal importància que tots els agents implicats en el sistema en siguin sabedors. **Ens consta que ni els mateixos grups parlamentaris ni la resta d'actors que van votar la Llei d'FP n'eren conscients.** Des del punt de vista del professorat, si s'atenen les respostes a aquesta pregunta, el 38,15% (948) ha contestat que no sap o no contesta, la qual cosa podria indicar que encara no som conscients, majoritàriament, dels riscos que pot implicar la nova estructura de l'FP. Ens falta més informació, si és que existeix, i, en tot cas, hem de vigilar, perquè “allò que la llei no prohibeix està permès”.

Darrerament, s'han sentit veus que diuen que aviat es legislarà que l'edat obligatòria d'escolarització sigui fins als 18 anys. Si això és així, té sentit un grau mitjà o superior? O tot convergirà cap als nous cinc graus d'FP sense tenir en compte el nivell acadèmic? Sembla que anem cap aquí. Aleshores, què passarà amb els milions de titulats i titulades que existeixen avui dia arreu de l'Estat? **L'experiència ens diu que ningú hi ha pensat.**

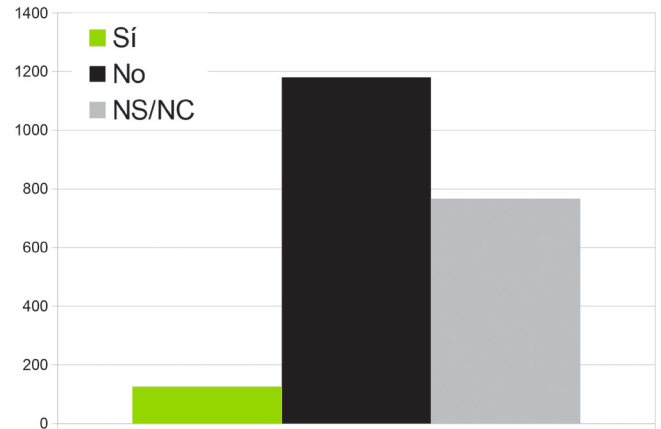
EL SISTEMA DE CLASSIFICACIÓ DE L'FP EN GRAUS PROFESSIONALS DEVALUA LES TITULACIONS ACADÈMIQUES DE L'FP DE GRAU MITJÀ I GRAU SUPERIOR I POT ACABAR DIFICULTANT LA CARRERA PROFESSIONAL DELS TITULATS I TITULADES EN LES EMPRESES PÚBLIQUES I PRIVADES

11. Tots aquests canvis tenen una finalitat principal de cara al públic: ocupar la gent (el concepte d'ocupabilitat) i no pas, com fins ara, crear professionals, empresaris/àries, emprenedors/es, tècnics/ques... És possible que hi hagi, a més, altres intencions. Algunes les podem presumir, d'altres les anirem descobrint a mesura que passi el temps.

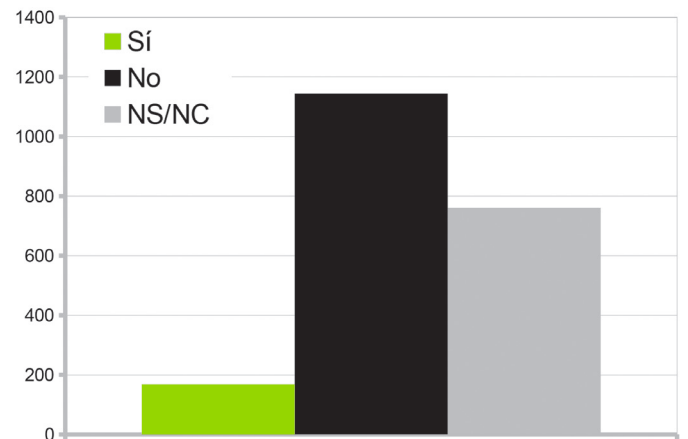
Així doncs, és clar que allunyar l'alumnat del món acadèmic i lliurar-lo a qualsevol preu a l'empresa a curt termini pot beneficiar algunes empreses en moments puntuals, però és difícil de creure que a la llarga això les beneficiarà.

Des del punt de vista social, la pèrdua del treballador o treballadora polivalent, amb amplis coneixements generals i professionals, pot acabar essent una catàstrofe social i econòmica. Però, què en pensa el professorat? Doncs bé, dels companys i companyes enquestats, el 47,53% (1.181 persones) creu que aquests canvis no milloraran la qualitat de l'FP, enfront d'un 5,93% que considera que sí (125 docents). Uns 767 no ho saben o no contesten. (Gràfic 1.5)

En aquesta línia, a la pregunta de si "creuen que aquests canvis milloraran les perspectives acadèmiques, laborals i professionals de l'alumnat", el 46,04% considera que no i només el 6,76% que sí (1.144 i 168 docents, respectivament). (Gràfic 1.6)

Gràfic 1.5

Gràfic 1.6

Som davant d'un moment històric que suposarà un canvi radical del món laboral i social. La incertesa, en un món cada vegada més desigual, més liberal i menys social, on les lleis es creen pensant en el capital i no en la societat, ens pot portar a l'abisme. Per això, si volem apostar per un món millor, ens hem d'informar i participar-hi. Tan sols tu pots canviar el món. Que no es digui que no ho hem intentat.

USTEC·STEs DEFENSEM QUE L'FP HA DE SER POLIVALENT, INTEGRADORA, DE QUALITAT I AMB PERSPECTIVA DE FUTUR

L'OBJECTIU PRINCIPAL DE L'FP HA DE SER CREAR PROFESSIONALS POLIVALENTS I AUTÒNOMS/ES, TÈCNICS/QUES, EMPRENEDORS/ES I EMPRESARIS/ÀRIES, I NO PAS SER UN MER TRÀMIT PERQUÈ L'EMPRESA SELECCIONI EL TREBALLADOR O TREBALLADORA QUE MÉS LI INTERESSI EN UN MOMENT CONCRET PER UNA EVENTUALITAT CONCRETA

AFILIA'T

LA NOSTRA
FORÇA
ÉS LA TEVA
PARTICIPACIÓ

Barcelona
Girona
Lleida
Tarragona
Tortosa
Manresa

93 302 76 06
972 20 20 34
973 26 30 32
977 23 52 63
977 51 10 46
938 78 88 11

barcelona@sindicat.net
girona@sindicat.net
lleida@sindicat.net
tarragona@sindicat.net
tortosa@sindicat.net

www.facebook.com/groups/ustecstes/

@USTECSTEs

USTEC·STEs
IAC

